

kronohäktet i Sundsvall ett anslag av 72 000 kronor, *dels* till Värmeledningsanläggning vid rannsakningshäktet i Hudiksvall ett anslag av 64 000 kronor, *dels ock* till Värmeledningsanläggning vid rannsakningshäktet i Visby ett anslag av 45 000 kronor.

Stockholm den 30 juni 1944.

Med undersåtlig vördnad.

Nr 457.

Godkänd av första kammaren den 12 juli 1944.

Godkänd av andra kammaren den 12 juli 1944.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 214.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Sjökarteverket: Om- och nybyggnad av sjömättningsfartyg.** I propositionen nr 281 har Kungl. Maj:t (bilaga 1 punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 maj 1944) föreslagit riksdagen att till Sjökarteverket: Om- och nybyggnad av sjömättningsfartyg å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av 780 000 kronor.

Med hänsyn till vad i ärendet upplysts har riksdagen beslutat, att ett nytt kustmättningsfartyg med plats för fyra mättningsenheter bygges, ävensom att sjömättningsfartyget Svalan iständsättes. Mot de för ändamålet beräknade kostnaderna, 780 000 kronor, har riksdagen icke haft något att erinra. Skäl tala för att arbetena i fråga hänföras till anslagsgruppen II.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till Sjökarteverket: Om- och nybyggnad av sjömättningsfartyg å allmän beredskapsstat II för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 780 000 kronor.

Kapitalbudgeten

Försvarsväsendets fastighetsfond.

Arméförvaltningens delfond.

2:o) **Vissa investeringsarbeten för armén.** I propositionen nr 281 har Kungl. Maj:t (bilaga 10, punkt 1) föreslagit riksdagen att till Vissa investeringsarbeten för armén å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av 5 475 000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag till allmän beredskapsstat för budgetåret 1944/45 innebär, såvitt avser kapitalinvesteringar berörande försvarsdepartementets verksamhetsområde, att anslag å tillhopa 14 458 000 kronor uppföras å beredskapsstat, därav 1 700 000 kronor å beredskapsstat II och 12 758 000 kronor uppföras å beredskapsstat III. Härjämte hava anmälts arbeten, hänförliga till grovarbetsreserven och avsedda att utgå från det ospecificerade anslaget under femte huvudtiteln till åtgärder för arbetsmarknadens reglering, till ett belopp av sammanlagt 39 537 000 kronor.

Departementschefen har vid anmälan av medelsbehovet för dessa investeringsobjekt framhållit, att de i 1942 års försvarsbeslut angivna kostnadssummorna för byggnadsarbeten inom försvarsväsendet under femårsperioden 1942/47 icke återspeglade försvarsväsendets totala behov av investeringar för byggnads- och liknande ändamål under perioden. En gradering mellan anmälda byggnadsändamål hade därför måst ske, varvid ett stort antal i och för sig angelägna arbeten måst förskjutas till tid efter femårsperiodens utgång.

För en del dylika arbeten har nu föreslagits uppförande av anslag å allmän beredskapsstat under försvarsväsendets fastighetsfond. Vid utmätandet av anslagen har beräknats medel jämväl för arbeten, som vid framläggandet av medelsäskanden, hänförliga till den normala budgeten, icke funnits kunna för det dåvarande tillstyrkas. Vad nu sagts gäller jämväl vissa av de arbeten, som ansetts böra komma i fråga för utförande med anlitage av till grovarbetsreserven hänförliga anslagsmedel. Det är, såsom departementschefen även framhållit, tydligt, att de marginaler, som inom 1942 års försvarsbesluts kostnadsram beräknats för oförutsedda byggnadsändamål, icke kunna bereda utrymme för investeringar av den storleksordning, varom här är fråga. Därest samtliga nu anmälda arbeten skulle komma till utförande under budgetåret 1944/45 är det sålunda uppenbart, att den del av försvarsbeslutets kostnadsram, som avser kapitalinvesteringar, kommer att i väsentlig grad överskridas. Departementschefen har nu anmält som sin åsikt, att angivna marginaler för oförutsedda ändamål i princip böra belastas med så stor del av kostnaderna för de i investeringsreserven ingående arbetena, som kunna bestridas inom ramen utan att andra angelägna, till femårsplanens genomförande hänförliga arbeten skjutas åt sidan. Riksdagen finner denna princip riktig och vill framhålla vikten av att ett tillgodoseende av medelsbehovet för genomförande av i nu förevarande sammanhang anmälda arbetsobjekt från å beredskapsstat uppförda anslag i och för sig icke må betraktas som ett frigörande i motsvarande mån av förut angivna marginaler inom försvarsbeslutets kostnadsram. Riksdagen förutsätter alltså, att riksdagen i sinom tid skall beredas tillfälle att taga ställning till i vad mån försvarsbeslutets kostnadsram skall belastas med kostnader, som bliva förenade med utförande av här avsedda arbeten.

Under förevarande punkt hava, i vad avser arméförvaltningens delfond av försvarsväsendets fastighetsfond, anmälts arbetsobjekt till en kostnad av 5 475 000 kronor för anslagsgrupp III och av 6 760 000 kronor för grovarbetsreserven. Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot att medel i angiven omfattning tagas i anspråk för de nu anmälda ändamålen i den mån de för allmänna beredskapsstatens ianspråktagande uppställda villkoren det medgiva och de av riksdagen här ovan anförda synpunkterna beaktas.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen till Vissa investeringsarbeten för armén å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 5 475 000 kronor.

Marinförvaltningens delfond.

3:o) **Vissa investeringsarbeten för marinen.** Kungl. Maj:t har i förenämnda proposition nr 281 (punkt 2) föreslagit riksdagen att till Vissa investeringsarbeten för marinen å beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av 4 037 000 kronor.

Under marinförvaltningens delfond av försvarsväsendets fastighetsfond har anmälts arbetsobjekt till en kostnad av 10 082 000 kronor, därav 4 037 000 kronor hänförts till anslagsgrupp III och 6 045 000 kronor till grovarbetsreserven. Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot de framlagda förslagen. Under hänvisning i tillämpliga delar till vad riksdagen anført under punkten 2:o) får riksdagen anmäla, att riksdagen till Vissa investeringsarbeten för marinen å allmän beredskapsstat III för budgetåret 1944/45 uppfört ett anslag av 4 037 000 kronor.

Flygförvaltningens delfond.

4:o) **Vissa investeringsarbeten för flygvapnet.** Kungl. Maj:t har i förevarande proposition nr 281 (punkt 3) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1944/45 uppföra dels å allmän beredskapsstat II till Markförvärv för flygfält ett anslag av 1 700 000 kronor, dels ock å allmän beredskapsstat III till Vissa investeringsarbeten för flygvapnet ett anslag av 3 246 000 kronor.

För flygvapnets del innebär det framlagda förslaget uppförande å beredskapsstat II av anslag å 1 700 000 kronor för markförvärv för flygfältens utvidgning ävensom av anslag å 3 246 000 kronor för tillgodoseende av ändamål, hänförda till anslagsgrupp III, varjämte anmälts arbetsobjekt till en kostnad av 26 732 000 kronor, därav 24 000 000 kronor för flygfältsarbeten, avsedda att tillgodoses med anlåtande av medel ur grovarbetsreserven. Huvuddelen av arbetena avse således åtgärder för flygfältens utvidgning och förbättring. De av departementschefen anförda skälen för beräkning av så betydande belopp för flygfälten finner riksdagen godtagbara, och riksdagen har icke haft något att erinra mot att anslag uppföras å beredskapsstat II för att vid en inträffande arbetskris medel i ett tidigt skede skola stå till förfogande för genomförande av de med utvidgningarna sammanhängande markförvärven. Riksdagen förutsätter emellertid, att anslaget kommer att tagas i anspråk först efter Kungl. Maj:ts medgivande i varje särskilt fall. Riksdagen, som icke haft något att erinra mot att medel beräknas för övriga av departementschefen anmälda ändamål, får under hänvisning i tillämp-

liga delar till vad ovan under punkt 2:o) anförts anmäla, att riksdagen för budgetåret 1944/45 uppfört *dels* å allmän beredskapsstat II till Markförvärv för flygfält ett anslag av 1 700 000 kronor *dels ock* å allmän beredskapsstat III till Vissa investeringsarbeten för flygvapnet ett anslag av 3 246 000 kronor.

Stockholm den 12 juli 1944.

Med undersätlig vördnad.

Nr 458.

Godkänd av första kammaren den 12 juli 1944.

Godkänd av andra kammaren den 12 juli 1944.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående allmän beredskapsstat för budgetåret 1944/45, i vad propositionen avser finansdepartementets verksamhetsområde.

(Statsutskottets utlåtande nr 217.)

Till Konungen.

Driftbudgeten.

Sjunde huvudtiteln.

1:o) **Åtgärder för ekonomisk efterkrigsberedskap.** I propositionen nr 281 har Kungl. Maj:t (bilaga 4, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 12 maj 1944) föreslagit riksdagen att till Åtgärder för ekonomisk efterkrigsberedskap å allmän beredskapsstat I för budgetåret 1944/45 uppföra ett anslag av förslagsvis 100 000 000 kronor.

Förevarande anslag är avsett för sådana angelägna beredskapsuppgifter, för vilka särskilda anslag ej beräknats på den allmänna beredskapsstaten, i första hand åtgärder för att förbättra landets försörjning med vissa varor, som äro väsentliga för produktionens fortgång, men på vilka tillgången fortsättningsvis kan befaras bli otillräcklig. Riksdagen medger, att fullmakt att vidtaga erforderliga åtgärder lämnas Kungl. Maj:t av den innebörd departementschefen angivit. Är riksdagen samlad till session förutsätter riksdagen i likhet med departementschefen att riksdagens medgivande till anslagsdispositionen skall inhämtas i enlighet med den praxis, som utbildats beträffande större civila utgifter på försvarsberedskapsstaten.

Fullmaktens föreslagna omfattning giver ej riksdagen anledning till erinran. Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riks-